

༡༣༣། །ཁྱུ་གར་སྐད་དུ། རྒྱ་ག་བ་ཏི་པ་རྒྱ་ལྷོ་ བླ་ར་མི་ཏུ་མི་ད་ཡ་ཨ་རམ་པ་དྲི་པ་རྒྱ་མ་ཏི་གྲ། བོད་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱིང་པོའི་འགྲེལ་པ་དོན་གྱི་
སྤྱོན་མ་ཞེས་བྱ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །

གཞི་དྲན་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལམ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་སློ་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་
ལོ། །གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་དེ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་

བ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། ཨེ་བློ་མ་ཡ། ཡེ་གོ་བཞི་པོ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་འབྲུང་གནས། ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་
གྱུར་པ། སེམས་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་དྲན་པ་དང་། དྲན་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་

@287A ༣༣༣། །མེད་པ་དང་། སློ་ལས་འདས་པ་ཆོས་བཞི་པོ་དུས་གཅིག་པ་ལས་ཟབ་པ་དང་། སྤང་བའི་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོས་སོ། །དེ་ཡང་ཟབ་པ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་
བསྒྲུལ་པ་ལས་འདས་པ་སྟེ། དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་།

ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཆོག་སྒྲ་དགས་སོ། །སྤང་བ་ནི་དྲན་པའི་རྣམ་པ་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ལ་ཆགས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་

མ་ལུས་པ་བཅོམ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པའོ། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཆོས་མ་ལུས་པ་སྐྱེ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་
བྱས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་ཆོགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་གོད་ཡུང་པོའི་རི་ནི་རྣམ་པར་བྱང་

བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་ཤིང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་སྐྱེས་བྱའི་བྱ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པས་སྤྲུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
ལས་བྱོལ་ནས་རང་རང་གི་འདོད་པའི་སྐྱམ་སར་གནས་པ་རྣམས་སོ། །བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་ནི་

ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་མཉམ་པ་དང་བྲལ་ནས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་བྱེན་པ་རྣམས་སོ། །ཐབས་ཅིག་དུ་བཞུགས་ཏེ་ནི་དྲན་པ་སྣ་ཆོགས་ཐབས་སུ་ཤེས་ཤིང་དྲན་པས་མ་
གོས་པ་ཤེས་རབ་རྣམ་གསུམ་དང་མ་བྲལ་བ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོད་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་གོ། །

དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཟབ་མོ་སྤྲང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟབ་པ་ནི་བྲན་པ་དང་རིག་པ་དང་སྒྲིའི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གོས་པ། དཔེ་དང་བདུས་མཚོན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྟར་
མཐའ་དབུས་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །སྤྲང་བ་ནི་བྲན་པ་སྒྲོ་བྱར་བ་ནམ་མཁའ་ལ་ནམ་གཞུག་ཆད་ཀའི་སྤྲང་བྱ་རྒྱ་བ་ལྟར་མི་རྟག་པ་དང་འགྱུར་བ་ཅན་

ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཐུགས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་གཅིག་ལ་མ་འདྲིས་པ་དཔེར་ན་མཚོ་དང་བ་ལ་ནམ་མཁའི་
གཟུགས་བརྟན་མཐོང་བ་ནི་དཀོན་པོ། །ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དང་སྐར་མ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་བ་ནི་

@287B ཤིན་རུ་མང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟབ་པའི་ཆོས་བྲན་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་བ་མེད་པ་དང་། སྒྲིའི་སྒྲིད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་འདྲིས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲིས་བྱ་ནི་ཤིན་རུ་དཀོན་པོ། །རྒྱ་ཆེ་བའི་
ཆོས་བྲན་པའི་རྣམ་གངས་མི་འདྲ་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པ་ནི་ཤིན་རུ་མང་དོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་

སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐ་མི་དད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མཚོ་དང་བ་ལ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ན་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དང་སྐར་མ་ལ་སོགས་པའི་
གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ནི་རྒྱ་བོའི་ངོ་བོར་གཅིག་པ་བཞིན་དུ། དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་

རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་དགོངས་པའི་ཟབ་མེའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་མེས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་
དུ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལ་གནས་པས་སོ། །མེས་དཔལ་ཆེན་པོ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་

གནས་ནས་མེས་ཅན་གྱི་ཁམས་དཔག་དུ་མེད་པའི་དོན་མཛད་པས་སོ། །འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལས་འཕགས་ནས་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་ཤིང་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་སོ། །ཤེས་

རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་འོ། །པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྒྲོའི་སྟོད་ཡུལ་ལས་འདས་པ་འོ། །ཟབ་མོ་སྟོད་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཞིང་ནི་དྲན་པའི་རྣམ་པས་མ་གོས་པ་
ལས་སྒྲ་ཆོགས་ཤར་པས་སྟོད་པ་མ་དེས་པ་ལ་ལྟོས་པས་སོ། །ཕྱང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་ནི་གཟུགས་

ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་དང་། རྩལ་གྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་པོ་དག་ལ་འོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ལྟའི་ནི་ཟག་
པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་འདོར་བར་འདོད་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་བྲང་བར་

འདོད་པ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་ནི་དུས་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟབ་མོས་ཁམས་
གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དྲན་པའི་སྤང་བ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་པས་སྟོབས་པ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་

@288A ལྷ། །སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་ལ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་འབའ་ཞིག་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་
རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་དགོངས་ནས་བྱི་བར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བསམ་པ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་

སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་སོ། །དེའི་ནང་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་མོས་ཤིང་དན་དུ་གཉིར་བ་རྣམས་སོ། །དེ་
ཡང་སེམས་ཉིད་གཅིག་པ་ལ་མི་ལམ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ནི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་དོ། །གང་ལ་ལ་ནི་ཟབ་མོའི་

དོན་ལ་མ་མོས་ཤིང་འཇིགས་པ་དང་སྤང་བ་དང་སྐྱག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ལ་ལས་ནི་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་དགའ་ཞིང་མགྲུ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲན་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་སྟུན་པར་འདོད་པ་དེས་ནི་བདག་དང་གཞན་

མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་བྲིས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲས་པ་དང་ནི་བྲིས་པའི་ལན་གདབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དགོངས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གང་གིས་དགོངས་ཤིན། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕུག་གིས་ཟབ་མེའི་

ཆོས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དགོངས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། །ཤུ་རིའི་བྱ་རིགས་ཀྱི་བྱ་འམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ནི་ཟབ་མེ་དོན་དུ་
གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་དམིགས་ནས་མདོ་གཞན་པ་རྣམས་ནི་སྤྲིང་པོ་མེད་པ་སྤྱན་པའི་

རྣམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་ལ་ལ་ནི་བྱང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་ལ་མོས་པ་དང་། ལ་ལ་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐུགས་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་ཟབ་མེའི་དོན་གྲོའི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས། ཟབ་མོ་སྤྱད་

པ་སྟོད་པར་འདོད་པ་དེས་འདི་ལྟར་རྣམས་པར་བཟུ་བར་བྱ་སྟེ་ནི་དོན་ཟབ་མེའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གྲོས་སྤྱད་པར་དཀའ་བས་སོ། །སྤང་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱད་པས་ནི་སྤྲིང་པོའི་ཆོས་དང་མི་ཕྱད་དོ། །དེ་
བས་ན་བྲན་པའི་སྤང་བ་འདི་རྣམས་རྣམ་པར་མ་བྱང་གི་བར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྲིང་པོའི་དོན་རྟོགས་

@288B ཕར་དགའ་བས་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །འོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཟབ་མེའི་ཆོས་ཉིད་དང་མ་ཕྱད་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ནི་བདག་
རྟུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་བདག་རྟུ་ལྟ་བ་ནི་རིག་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་

རྣམས་སོ། །བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་ནི་རིག་པ་སྟོང་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྒྲ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་ལ་སྒྲོ་གོམས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཕྱི་དང་
ནང་ཐམས་ཅད་ལ་རྟུལ་སྒྲ་རབ་རྟུ་གཞིག་ཅིང་བལྟས་པས་བདག་མ་རྟེན་པ་ལ་སྒྲོ་གོམས་པར་བྱས་ནས་

མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གཞག་པའི་དུས་སུ་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་ཅི་ཡང་མི་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སེམས་གནས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ན་སེམས་དངས་ཤིང་ཉམས་དགའ་བ་ལ་
དམིགས་པ་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པའོ། །རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་།

སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་བརྒྱན་ལྟ་བུ་དང་། རྩ་ཆེན་ལྟ་བུ་དང་། འཇམ་ཚོན་ལྟ་བུ་དང་། བི་ཟའི་གྲོང་བྱིར་ལྟ་བུ་དང་། མགལ་མེ་བསྐྱོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་ཤད་འཛིངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དབང་པོའི་བྱ་
བ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲུལ་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་བྱུང་ཞིང་སྒྲ་ཆོགས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་

ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་མེས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གཟུགས་སྟོང་པ་འོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་
གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་། འདྲ་

ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སྟོང་པ་འོ། །རྣམས་ཞེས་བྱ་བས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚིགས་བརྒྱད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ནང་ནས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་
ཅིང་ཕྲ་བ་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་དེ་དེ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཅི་བསྟན་ཞེན། སྤང་བ་སྤྲ་

ཚོགས་དྲན་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོས་
བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ད་ནི་ཟབ་མོའི་ཚོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དྲན་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་

@289A ༄། །དང་། སྟོའི་སྟོན་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གསུམ་པོ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་པའི་
མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་

རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་། རྒྱུ་ཆད་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་གསུམ་གྱིས་རྒྱེན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་རྣམ་གསུམ་གྱི་གདམས་ངག་ནི། ལྷ་པོའི་བྱ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
ཉིད་དེ། དེ་ལ་ནི་གཟུགས་མེད། ཚོར་བ་མེད་པ་ནས་སྐྱེ་བའི་ཟད་པའི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོང་

པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེ་བསྐྱེན་ནོ། །མཚན་ཉིད་མེད་པ། མ་སྦྱིས་པ། མ་འགགས་པ། སྤྲུག་བསྐྲུལ་བ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མེད། དེས་ནི་མཚན་མ་
མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལོངས་སྟོན་རྩོགས་པའི་སྐྱེ་བསྐྱེན་ནོ། །བྲི་མ་མེད་པ། བྲི་མ་དང་

བྲལ་བ་མེད་པ། བྲི་བ་མེད་པ། གང་བ་མེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་མེད། ཐོབ་པ་མེད། མ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་དོ། ། དེས་ནི་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བསྐྱེན་ནོ། །དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་
ནི་བྲན་པས་མ་གོས་པ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། ། དེ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད། ཚོར་བ་མེད། འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་བྱེད་མེད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་དོ། །གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་བྲན་པ་མེད་དོ། །གང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པའི་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མིག་མེད། རྣ་བ་མེད། སྣ་མེད། ལྟུ་མེད། ལྟས་མེད། ཡིད་མེད་དོ། །གང་

ལ་ཡིད་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་དེ། གང་བྱན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་། ཆོས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་། དག་འདུན་རྗེས་སུ་བྱན་པ་འོ། །གང་
དགོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་བྱན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །གང་བྱན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་

བ་མེད་པ་དེ་ནི་གཏོང་བ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་། རྩལ་བྱིམས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་། ལྷ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་འོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་གཏོང་བ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་འོ། །སྐྱེ་བ་
དང་འཇིག་པ་མི་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་རྩལ་བྱིམས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་འོ། །སྐྱེ་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་

@289B རྩལ་གྱིས་ལྷ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་འོ། །གང་བྱན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་ནི་གཟུགས་མེད། སྐྱ་མེད་བྱི་མེད། རོ་མེད། རེག་བྱ་མེད། ཆོས་མེད་དོ། །གང་ལ་
ཆོས་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་། དག་བའི་ཆོས་དང་། མི་དགོ་

བའི་ཆོས་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་མེད་དོ། ། གང་བྱན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་ནི་མིག་གི་ཁམས་མེད། མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་མེད་པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ། །གང་

བླ་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་ནི་མ་རིག་པ་མེད། མ་རིག་པ་ཟད་པ་ཡང་མེད་པ་ནས། ག་གི་མེད། ག་གི་ཟད་པའི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ། །གང་སྟེ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་
ག་གི་མེད་དོ། །གང་འདུ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་འབྲལ་བ་མེད་དོ། །གང་སྟེད་པ་མེད་པ་དེ་ལ་སྟོར་བ་མེད་དོ། །གང་

བྱས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་འཇིག་པ་མེད་དོ། །གང་བླ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་བཟོད་པ་མེད་དོ། །གང་རྟག་པ་མེད་པ་དེ་ལ་ཆད་པ་མེད་དོ། །འདིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རབ་རྟུ་མི་གནས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་
ངེ་འཇིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་

བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་མི་གནས་པས་ན་བཏང་སྟོམས་རབ་རྟུ་མི་གནས་པའི་མཆན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །དེ་
ལ་བཏང་སྟོམས་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་དུས་གསུམ་མི་དམིགས་པས་སོ། །

དེ་ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་པ་གང་གིས་རྒྱང་མ་གོས་པས་མིང་ཅམ་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མཆན་ཉིད་མེད་པ་ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་བླ་པ་འདི་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་པར་
བྱང་བའི་མཆན་ཉིད་ནི་བླ་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་མི་རྒྱན་བླ་པ་རྟུལ་ཅམ་ཡང་མེད་ན་བླ་པ་

མེད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། གྲན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་མི་རྒྱུ་ལ་གྲན་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་མི་རྒྱུ་བས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཟབ་མེད་ཆོས་ཉིད་མ་རིག་པ་
ལས་གྲན་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའོ། ། དེ་དག་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་མཐོང་བས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བའོ། །

@290A ལྟོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་མེད་པར་མ་ཤེས་པས་ནི་སྤྱང་བྱ་དང་སྦྱོང་བྱེད་ལམ་གྱི་རྣམ་པའོ། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གོམས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངོན་དུ་
འགྱུར་བའི་འགོག་པ་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་།

འགོག་པ་དང་། ལམ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱང་བྱ་དང་སྦྱོང་བྱེད་མ་གྲུབ་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །སྤྱང་བྱ་ནི་གྲན་པ་འདི་ཁོ་
ནའོ། །དེ་ཡང་བཏགས་པས་སྐྱེ་མ་དང་མི་ལམ་དང་འབྲེལ་རང་བྱུང་རང་ཞི་བ་ཡིན་ཡང་། བདེ་བ་དང་རིག་

པ་དང་སྦྱོང་པ་ཉིད་སྦྱིང་རྗེའི་སྦྱོན་མ་སྤར་ནས་སྦྱོམ་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་ལ་བདའི་མཚན་མ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་བདེ་བྱས་ནས་དེ་ལས་གཞན་གྲན་བ་མི་རྒྱུ་བ་དེ་ལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་མ་སྐྱེས་པ་ནི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་དག་ལས་གཞན་གང་གི་སྒོ་ཡང་མ་ཤར་བ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིང་པོའི་དོན་གྱི་གདམས་ངག་ནི་བླ་པ་མ་ལུས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་དང་།
བླ་པས་མ་གོས་པ་སྒྲོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་དང་། བླ་པ་དང་བླ་པ་མེད་པས་མ་གོས་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་

དོན་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པས་མ་གོས་པ་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་སོ། །གདམས་ངག་གི་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་བསམ་གཏན་བསྟན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ངེས་པའི་
སྐྱེས་བུ་རྣམས་དང་། དེ་ལྟར་ངོ་མ་ཤེས་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་སོ། །དཔེར་ན་རྩ་ཁམས་གསེར་དང་

ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྒོ་བྱར་གྱི་བྱི་མས་མ་གོས་པའོ། །དེ་ལ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་དང་བ་ལ་ཟླ་བ་ཉ་བའི་ཆོ་སྤྱོད་དང་ཁྱད་རྣམ་མ་བསྐྱེབས་པའི་གཟུགས་བརྟན་
ཤར་བ་མཐོང་ནས་ཁ་ཅིག་ནི་དགའ་ཞིང་མགྲ་ནས་ཡིད་ཆགས་པ་སྐྱེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཅི་ཡང་སྟམ་པ་

མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དངས་མ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་ལ་སེམས་དགའ་ཞིང་མགྲ་བས་ཡིད་ཆགས་ཤིང་འདོད་
ཆགས་སྐྱེས་སོ། །སེམས་དངས་མ་དང་ཕྱད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ནི་སྐྱུར་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་སུ་སྒྲུང་

@290B ཡང་ཅི་ཡང་མི་སེམས་སོ། །དེ་ལ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ཁ་དོག་སེར་པོ་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་རྒྱན་དང་ནོར་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་གཡའ་སློབ་ལྷན་དུ་ཆགས་པ་དེ་
ལ་མི་སྤྱག་པར་ལྟ་ཞིང་ཞེས་པ་སྐྱེད་དོ། །མཁས་པས་བལྟས་པས་གཡའ་དེ་སློབ་ལྷན་པ་ཡིན་པས་བསལ་དུ་བཏུབ་སྟེ།

ཞིང་མི་སྤྱག་པར་ལྟ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དངས་མ་དང་མ་ཕྱད་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གཅིས་པར་བྱེད་ཅིང་། རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མི་སྤྱག་པར་ལྟ་ཞིང་རེ་བ་
དང་དོགས་པ་བསྐྱེད་དོ། །སེམས་དངས་མ་དང་ཕྱད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། རྗེས་ལ་

ཐོབ་པའི་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ཤེས་ཤིང་བུམས་པ་དང་སྤང་བར་མི་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་ནི་མིང་ཙམ་ཡོད་ལ་དངོས་པོར་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་རྒྱན་གྱི་དབང་གིས་མུན་
པ་དཀར་བ་དང་གནག་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཚོགས་འབྱུང་བ་ལ། ཉིན་དང་མཚན་དང་ཟླ་བ་དང་ལོ་དང་བསྐྱལ་པ་བབྱང་

ཞིང་ས་དང་ནམ་མཁའ་དང་ཤིན་ཏུ་རིང་ངོ་སྟེ་མ་མོ། །མཁས་པས་བལྟས་པ་ས་དང་ནམ་མཁའི་བར་ན་སྐྱའི་ཕྱི་མོ་བརྒྱར་གཤེགས་པའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་ཡོད་པར་མ་གཟིགས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སེམས་དངས་མ་དང་མ་ཕྱད་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་དཀར་བ་རྣམ་པ་དུ་མ་བསྐྱལ་པ་བབྱངས་

མེད་པའི་བར་དུ་སྐྱེ་གྲ་ན་འཆིའི་འདམ་ལས་མ་ཐར་བར་རང་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་འདོད་དེ་ཐོབ་པར་དགའོ། །ཟབ་མེའི་ཆོས་ཉིད་སེམས་དངས་མ་དང་ཕྱད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ནི་རྟོགས་ན་སེམས་གྲོལ་བས་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུའི་བར་ན་ཅི་ཡང་ཡོད་པར་མ་གཟིགས་

སོ། །དེ་བས་ན་ཟབ་མེའི་ཆོས་ཉིད་དང་མ་ཕྱད་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གཞི་དྲན་པ་མེད་པ་དང་། ལམ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྒོ་ལས་འདས་པ། མ་རིག་པ་ལ་
སོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བཅུ་གཉིས་ལས་གྱུར་པ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་

པའོ། །དེ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོའོ། །མ་རིག་པ་ལས་རིག་པ་སྒོ་བྱར་དུ་ཆགས་པས་སྐྱུག་བསྐལ་ཀྱན་གྱི་རྒྱར་འབྱར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་སྐྱུག་
བསྐལ་དང་། འབྱར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་དུ་འབྱར་རོ། །སྐྱུག་

[INCOMPLETE]